

ЦИТ: ua217-085

DOI: 10.21893/2415-7538.2017-06-3-085

УДК 378.016:811.111]:61-057.875

Жаворонкова В.В.

**ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ РОЗВИТКУ
АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ***Запорізький державний медичний університет,
м. Запоріжжя, пр. Маяковського 26, 69035*

Zhavoronkova V.V.

**THE FEATURES OF PEDAGOGICAL SUPPORT DEVELOPMENT OF
FUTURE DOCTORS' ENGLISH LANGUAGE COMPETENCE***Zaporozhye State Medical University,
Zaporozhye, Mayakovsky avenue 26, 69035*

Анотація. У статті розглянуто педагогічний супровід як складову розвитку англomовної компетентності студентів медичних навчальних закладів. Проаналізовано особливості розроблення педагогічного супроводу розвитку англomовної компетентності майбутніх лікарів як інтеграції трьох рівнів навчально-пізнавальної діяльності.

Ключові слова: англomовна компетентність, вища освіта, модуль, навчання, педагогічний супровід, студенти.

Аннотация. В статье рассмотрено педагогическое сопровождение как составляющая развития англоязычной компетентности студентов медицинских учебных заведений. Проанализированы особенности разработки педагогического сопровождения развития англоязычной компетентности будущих врачей как интеграции трех уровней учебно-познавательной деятельности: внутрипредметного, междисциплинарного, технологического.

Ключевые слова: англоязычная компетентность, высшее образование, модуль, педагогическое сопровождение, студенты.

Abstract. The article deals with the pedagogical support as a part of the development of medical students' English language competence. The features of the pedagogical support development of future doctor's English language competence as the integration of three learning activity levels have been analyzed in the article.

Key words: English language competence, higher education, module, pedagogical support.

Перехід суспільства на новий етап соціального розвитку детермінує гнучкість системи вищої медичної освіти, її інноваційну спрямованість. Інноваційний зміст освітніх процесів відображено в Національній доктрині розвитку освіти України у ХХІ столітті, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Державній національній програмі «Освіта» («Україна ХХІ століття») та інших нормативно-правових документах. Прискорення темпів оновлення та розширення знань приводить до швидкого застарівання раніше отриманої навчальної інформації і сприяє загостренню проблем професійної придатності майбутніх медичних працівників.

Об'єктивно існуюча в сучасних умовах потреба у фахівцях з високим

рівнем іншомовної комунікативної компетентності, яка передбачає використання іноземної мови як засобу спілкування у сфері майбутньої професійної діяльності, зумовлює особливе значення в умовах професійної підготовки в медичних університетах. Актуальність нашого дослідження визначається замовленням українського суспільства на фахівців медичної галузі, які б володіли англійською професійною культурою.

Слід відмітити, що забезпечити відповідне сучасним вимогам вивчення англійської мови студентами медичних спеціальностей тільки на аудиторних заняттях в системі вищої освіти неможливо. Неперервність навчання майбутніх лікарів як професіоналів, стає єдиним можливим шляхом вирішення складних завдань економічного, суспільно-політичного, соціального і культурного розвитку держави.

Сучасний етап розвитку національної системи вищої освіти характеризується освітніми інноваціями. Вважаємо, що при входженні України в європейський освітній простір мають бути враховані світові тенденції і здобутки у сфері інноваційного регулювання навчально-виховними процесами. Важливого значення набуває розробка стратегії освітнього середовища шляхом модифікації інноваційних технологій у педагогічний процес вищої медичної освіти, запровадження нової системи оцінювання навчальних досягнень майбутніх лікарів, формування їхньої професійної культури.

Проблемі формування і розвитку іншомовної компетентності студентів в умовах вищої школи присвячені дослідження сучасних науковців: С. Ісаєнко, О. Кісельової, Г. Паласюк, І. Секрет. Однак, аналіз праць зазначених дослідників не дає цілісного уявлення про використання педагогічного супроводу в процесі вивчення англійської мови студентами вищих медичних закладів.

Отже, здійснений теоретичний аналіз актуальних досліджень дозволив відзначити, що вітчизняний і зарубіжний досвід засвідчують пошук нових концептуальних підходів до структурування і прогнозування навчальних систем, які надавали б пріоритет психолого-педагогічному фактору в процесі розроблення ефективних програм навчання студентів-медиків англійської мови професійного спрямування. У цьому відношенні, як ми вважаємо, великі потенційні можливості закладено в застосуванні педагогічного супроводу навчальної діяльності студентів з оволодіння англійською мовою.

Мета статті – проаналізувати особливості педагогічного супроводу розвитку англійської компетентності майбутніх лікарів у процесі навчання у медичному університеті.

Відзначимо, що створення і функціонування системи додаткової освіти медичних кадрів об'єктивно пов'язане з розвитком і ефективністю професійної освіти в медичній галузі. Відзначимо, що англійська підготовка студентів-медиків здійснюється на основі традиційних підходів, які є пріоритетними в практиці вищої школи. Інформативний характер цих традиційних підходів фактично виключає можливість врахування у навчальному процесі ціннісних орієнтацій студента як дорослої людини, її досвіду, реальних потреб і можливостей. Вважаємо, що оскільки інформативні моделі навчання

орієнтовані на знання, вміння та навички, що стають метою навчального процесу, то головним завданням студента під час навчання є сприйняття дидактичної інформації.

Педагогічний супровід розвитку англomовної компетентності студентів медичного університету ми розуміємо як науково-методичне забезпечення безперервного професійного навчання, до складу якого входить концепція педагогічного супроводу, модульна організація навчального процесу та рекомендації студентам з виконання самостійної роботи. Розроблення зазначеного педагогічного супроводу, з нашої точки зору, зводиться до трьох рівнів інтеграції навчально-пізнавальної діяльності: внутрішньо-предметного, міждисциплінарного, технологічного [1].

Слід визначити, що як альтернатива традиційній системі навчання студентів англійської мови, виникло та набуло розповсюдження модульне навчання. Зазначимо, що модульне структурування навчального матеріалу дає можливість виокремити групи фундаментальних питань, логічно й компактно їх поєднати з метою запобігання дублювання в єдину відкриту систему знань, що становить основу змістового модуля. Відзначимо, що кожен змістовий модуль складається з чотирьох компонентів міні-модулів, послідовно розроблених відповідно до окреслених положень.

Схарактеризуємо ознаки модульної структури педагогічного супроводу розвитку англomовної компетентності студентів медичних університетів. Так, модульна структура навчального процесу є водночас і самостійною системою, і підсистемою складної динамічної системи сучасної педагогічної науки; модульній структурі притаманне укрупнене структурування змісту професійної освіти; модульна структура забезпечує засвоєння окремого практико орієнтованого навчального матеріалу, який об'єднується з практичним досвідом студента, що визначає дискретно-неперервний характер навчання англійської мови.

На основі міждисциплінарного аналізу суміжних з англійською мовою навчальних дисциплін в медичному університеті, наприклад вивчення латині, стає можливим доповнення англійської мови професійного спрямування новими розробками, теоріями, ідеями, які дозволяють розширити межі відомих традиційних теоретичних і практичних положень в підготовці майбутніх лікарів.

Зазначимо, що в традиційній системі навчання у медичному університеті, яка будується переважно за предметоцентристським принципом, в результаті структурування зміст дисципліни найчастіше представляється її розділами, темами, підтемами. Така характеристика, на нашу думку, відображає лише дидактичний аспект професійної підготовки майбутніх лікарів.

Отже, впровадження модульного навчання в педагогічний супровід розвитку англomовної компетентності майбутніх лікарів, дозволяє стверджувати, що в умовах медичного університету здійснено переорієнтацію навчальної діяльності студентів на процес цілеспрямованого учіння.

Відзначимо, що система взаємодії викладача зі студентами під час педагогічного супроводу передбачає не тільки аудиторну, а ще й дистанційну

форми навчання, а саме: активне застосування діалогічних методів (дискусій), проблемний підхід до побудови всіх аспектів навчального процесу, розроблення творчих проектів, застосування дидактичних і рольових ігор, використання інформаційних технологій навчання.

У межах педагогічного супроводу (технологічний рівень) завдання для самостійної роботи студентів розробляються відповідно до таких рівнів навчальної активності: 1) репродуктивний – характеризується здатністю студентів діяти за аналогією, за відомими зразками й алгоритмами; 2) евристичний – характеризується тим, що розумова діяльність студентів спрямована на зображення нового підходу до вирішення завдання й передбачає використання аналізу умов завдання, підведення їх під логічні категорії, включення умов завдання в нові зв'язки, в іншу невідому структуру, моделювання професійних ситуацій; 3) креативний – характеризується тим, що вирішення проблеми не обмежується лише евристичними прийомами, а постає самостійною проблемою, призводить до теоретичного відкриття або до постановки нової проблеми [1].

Таким чином, результат навчально-пізнавальної діяльності студентів медичних університетів в процесі педагогічного супроводу розвитку англійської компетентності, полягає в наступному: у студентів виникає готовність до оволодіння системою знань, норм і цінностей професійного англійського середовища; підвищується мотивація студентів до опанування англійською мовою; виникає розуміння перспективи щодо її застосування у майбутній професійній діяльності.

Відзначимо, що в процесі педагогічного супроводу у викладача повинна бути опора на мотивацію студентів до вивчення англійської мови. Така мотивація, на нашу думку, стимулює процес оволодіння англійською мовою, активуючи майбутню професійну діяльність.

Отже, вважаємо, що застосування педагогічного супроводу розвитку англійської компетентності студентів-медиків призведе до підвищення їхньої конкурентоспроможності як лікарів на вітчизняному і міжнародному ринках праці. Доцільним є продовження терміну вивчення іноземних мов впродовж усього періоду навчання в медичному університеті з огляду на її значення у сучасному світі.

Проведене нами дослідження не претендує на всебічне розв'язання проблеми педагогічного супроводу розвитку англійської компетентності студентів медичних університетів. В перспективі вбачаємо вивчення психолого-педагогічних умов англійської підготовки майбутніх лікарів.

Література:

1. Волярська О. С. Управління психолого-педагогічним супроводом освіти дорослих в Україні / О. С. Волярська, О. В. Пучина // Ринок праці та зайнятість населення. – 2013. – № (36). – С. 31–34.

2. Ісаєнко С. А. Усвідомлене опанування іноземною мовою як один з чинників активізації навчальної діяльності студента немовного ВНЗ / С. А. Ісаєнко // Проблеми освіти. – 2012. – № 70 (Ч. 2). – С. 23–238.

3. Кісельова О. Г. Методика навчання медичної термінології майбутніх лікарів / О. Г. Кісельова // Педагогічний процес: теорія і практика. – 2013. – №4. – С. 62–68.

4. Паласюк Г. Б. Формування соціокультурної компетенції у студентів медичних вищих навчальних закладів / Г. Д. Паласюк, І. М. Кліщ, М. І. Бобак, І. А. Прокоп та ін. // Медична освіта. – 2009. – № 1. – С. 44–45.

5. Секрет І. В. Педагогічні умови формування іншомовної професійної компетентності у вищому технічному навчальному закладі в умовах дистанційної освіти / І. В. Секрет // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2012. – № 15 (250), Ч. III. – С. 90–102.

Статья отправлена: 10.06.2017 г.

© Жаворонкова В.В.

ЦИТ: ua217-045

DOI: 10.21893/2415-7538.2017-06-3-045

УДК 378.9:372.853.53

Кух А.М.

КОМПЕТЕНТНІСТЬ І СВІТОГЛЯД

*Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
Кам'янець-Подільський, Огієнка, 61, 32300*

Kukh A.M.

COMPETENCE AND OUTLOOK

*Kamenez-Podilskiy National Ivan Ogienko University,
Kamenez-Podilskiy, Ogienko 61, 32300*

Анотація. У статті розглядається базис ознак компетентності із світоглядних позицій. Побудовано модель формування компетентностей в ознаках дії на основі аналізу компонентів пізнання на перетині «наука», «практика» та «культура», які відображають когнітивну, психомоторну та емоційно-ціннісну сфери. Визначено галузі застосування моделі.

Ключові слова: базис ознак компетентності, пізнання, модель, компоненти, світогляд

Abstract. In this paper we describe the use of baseline characteristics of competence includes, in the cognitive sphere: "memorizing", "understanding", "willingness", "application", "presentation", "perception", "attention"; the emotional and value sphere: "attention", "conclusion", "reasoning", "adaptation", "feeling", "motive"; in the sphere of psycho-motor: "copy", "skill", "mastery", "ability", "understanding", "belief", "memorizing"; and signs of competence – "goal setting", "activity", "creativity", "communication", the awareness of "needs", "interests" and "ability", "self-control", "planning", the expression "knowledge".

Key words: basis of the characteristics of competence, knowledge, model, components, outlook.

Компетентнісний підхід в освіті сьогодні вважається безальтернативним, «Поняття компетентності включає не тільки когнітивну й операціонально-технологічну складові, а й мотиваційну, етичну, соціальну та поведінкову»[1].